

**Stanowisko Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych
z dnia 10 czerwca 2014r.**

**w sprawie wykorzystania nadwyżki przychodów nad kosztami funkcjonowania
systemu odbioru odpadów komunalnych**

1. Gmina na etapie planowania powinna zabezpieczyć źródła sfinansowania (dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi) wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu odbioru i zagospodarowania odpadów.
2. Na podstawie ewidencji księgowej bez trudu można ustalić dla przyjętego umownie okresu, jak kształtują się wpływy z opłaty oraz koszty funkcjonowania systemu. W przypadku ustalenia stawki opłaty na właściwym poziomie, może pojawić się w trakcie roku zjawisko przejściowego braku zrównoważenia dochodów z opłaty i wydatków na funkcjonowanie systemu (nierównowaga przejściowa). Jeżeli w trakcie wykonywania budżetu powstaje niedobór (niższa realizacja wpływu z tytułu opłat niż ponoszone wydatki), to gmina winna dofinansować z dochodów własnych system dla pełnej realizacji zadania oraz zintensyfikować działania windykacyjne,
3. Gdyby jednak stawka opłaty została ustalona zbyt nisko lub zbyt wysoko, spowodowałyby to trwałą nierównowagę - wystąpi nadwyżka bądź niedobór środków. W takiej sytuacji należy przeprowadzić kalkulację kosztów jednostkowych i zaproponować radzie uchwalenie zmienionej stawki na poziomie zapewniającym zrównoważenie dochodów z wydatkami. Co do okresu dokonywania rozliczeń - jest to sprawa umowna; prowadzenie ksiąg rachunkowych w systemie elektronicznym praktycznie zapewnia informację bieżącą, ale dla monitorowania sytuacji przez organ wykonawczy wystarczy informacja raz na kwartał. Natomiast dostosowywanie wysokości stawki opłaty do kosztów funkcjonowania systemu należałoby przeprowadzać nie częściej niż raz w roku, np. w tym samym czasie co uchwalanie stawek podatków i opłat lokalnych. Można przyjąć również, że optymalnym czasem, aby zbadać czy stawki ustalone zostały na wystarczającym poziomie, są okresy miesięczne bądź kwartalne.
4. W przypadku powstania nadwyżki na koniec roku (zrealizowane dochody z opłat przewyższają wydatki na sfinansowanie systemu) zgodnie z zasadą roczności budżetu środki te pozostają do dyspozycji organu stanowiącego, który decyduje, oceniając gospodarność i celowość działania, o przeznaczeniu ich w roku następnym.
5. Nadwyżka dochodów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nad kosztami gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach winna być rozliczona w okresie

obowiązywania opłaty w wysokości ustalonej przez organ stanowiący w podjętej uchwale lub innym okresie przyjętym przez Radę np. w okresie obowiązywania umowy z wykonawcą usługi odbierania odpadów komunalnych.

W ramach monitorowania finansowania się systemu należy ustalić proporcjonalnie do upływu czasu narastająco:

- po stronie dochodów: wykonane wpływy z opłat, zaległości i przyczyny ich powstawania, podjęte działania w celu ich wyegzekwowania, zaawansowanie postępowania egzekucyjnego;
- co można poprawić w działaniu systemu, aby zwiększyć ściągalność należności opłaty;
- po stronie wydatków: koszty systemu, wykonane wydatki na system, zaległości (zobowiązania), w tym wymagalne i przyczyny ich powstania;
- wynik z porównania ww. dochodów i wydatków;
- wnioski, w tym jeśli zaistnieje konieczność, propozycje do rady o zmianę wysokości opłaty.

PRZEWODNICZĄCA
Krajowej Rady
Regionalnych Izb Obrachunkowych

Grażyna Wróblewska